

Череватюк В.Б., к.і.н., доцент,
Роман О. О., Доброштан Я. А., студенти магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЦІННІСТЬ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ

Інформація завжди впливала як на формування особистості, її світогляд, стереотипи поведінки, ступінь громадської активності та загальну культуру, так і на функціонування різних соціальних груп суспільства в цілому. Сучасний етап розвитку цивілізації характеризується тим, що жодна сфера буття людини не може нормально функціонувати й розвиватися без своєчасного й повного забезпечення необхідною інформацією, вміння її швидко, якісно й адекватно сприймати, зберігати, обробляти, використовувати і передавати. Кожна особа під час свого життя виступає в ролі активного учасника інформаційної взаємодії, і не стільки виробляє соціальну інформацію, скільки споживає й передає її.

Однією з ланок, що об'єднує всю суспільну систему, є індивід, котрий водночас виступає як суб'єктом, так і об'єктом соціальних та державних інтересів, потреб та духовно-моральних цінностей, ідеалів, переконань і прагнень. Безпосередньо пов'язані з інформаційною сферою моральні цінності істотно впливають на поведінку й діяльність людини, формують усю систему її індивідуально-суспільних відносин. Саме особистість як найвища соціальна цінність акумулює в основних формах своєї життєдіяльності й інформаційно фіксує взаємозв'язок матеріального й духовного, відображаючи в цілісному вигляді життя як об'єктивну реальність, де виявляються її внутрішньо взаємозалежні інтереси, моральні цінності, ідеали, її культура [1, с. 224]. Суспільство, яке є частиною держави, стає тією універсальною матеріально-духовною сферою, в якій людина реалізує себе цілісно. Кожна особа, вступаючи в суспільно-інформаційні відносини, одержуючи й передаючи певну інформацію, впливається на дане суспільство шляхом засвоєння й дотримання тих норм і правил, які склалися в ньому під впливом ментальності певної нації, нормативно-правових актів, що існують в державі, частиною якої є людина. З часом відбувається різке збільшення кількості інформаційних потоків і технічних засобів, що не тільки забезпечує циркуляцію інформації в суспільстві, а й забезпечує життєздатність людини, покращує рівень життя особи, виявляє нові проблеми і труднощі у взаємодії різних соціальних груп. Соціальні комунікації і соціальна взаємодія в цілому відбуваються тепер по-іншому, аніж двадцять або тридцять років тому. З метою підвищення якості життя

громадян, створення широких можливостей для задоволення потреб і вільного розвитку особистості, забезпечення конкурентоспроможності України, розвиток економічної, соціально-політичної, культурної і духовної сфер життя суспільства, вдосконалення системи державного управління на основі використання ІКТ, попередження загроз, що виникають в інформаційному суспільстві, в 2007 році прийнято Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства України на 2007-2015 роки».

У різних сферах людської діяльності спостерігаються процеси інтеграції, що спричиняють процес глобалізації. З'являється єдина глобальна комунікаційна система, що забезпечує людство великими обсягами досяжної інформації. Зміни у сфері виробництва, у культурному середовищі, у мовному середовищі спричиняють зміну в моделях поведінки людини. І ці моделі повинні бути осмислені й прийняті людиною передусім на культурному рівні. Історично людині властива незнищенна потреба в інформації, не завжди усвідомлена кожним з нас окремо, але органічно притаманна людському суспільству в цілому. Не тільки здатність сприймати й обробляти інформацію, а й відчуття в ній потреби, часом такої ж потужної, як і потреба в одязі, їжі, виділяють людину з усіх представників живої природи [2, с. 127].

У наукових працях, присвячених інформаційному розвитку, здебільшого підкреслюється, що змінюються не тільки технологічна база й інформаційно-технологічні можливості людини, а й сама людина, її самосвідомість. Сучасна людина стає немислимою без інформаційних технологій, які справляють величезний вплив на все її існування – як біологічне, так і соціальне. Предметом дискусій стає лише те, що несуть ці зміни, і при всій суперечності точок зору практично всі вчені погоджуються в одному: особливу роль у сучасному світі й становленні нової людини відіграє інформаційний розвиток [3, с. 191-194].

Отже, як висновок можна стверджувати, що цінність життя людини для суспільства і держави в умовах інформатизації є дуже важливою, адже людина і є тим важелем, що запускає розвиток інформаційних процесів, що існують в державі та суспільстві.

Література

1. Дзьобань О.П. Філософія інформаційного права: світоглядні й загальнотеоретичні засади: монографія / О.П. Дзьобань. – Х.: Майдан, 2013. – 360 с.
2. Прудникова О.В. Інформаційна культура українського суспільства: цивілізовані стандарти та вітчизняні реалії / О.В. Прудникова // Філософія науки: традиції та інновації: наук. журн. – Суми, 2013. – №2(8). – С. 238.
3. Огорокова В.В. Індивідуалістичні засади інформаційного суспільства та їх вираження в утопіях майбутнього / В.В. Огорокова // Гілея: наук. вісн.: зб. наук. пр. / голов. ред. В.М. Вашкевич. – К.: Гілея, 2014. – Вип. 90 (11). – С. 191–194.